

*Årsrapport 2023 for Statsforvalterens tilsyn
med barnevernsinstitusjoner, omsorgssentre og
sentre for foreldre og barn i Innlandet*

BAKGRUNN

Statsforvalter skal etter barnevernsloven § 17-3 annet ledd føre tilsyn med institusjoner, sentre for foreldre og barn og omsorgssentre for mindreårige drives i samsvar med barnevernsloven og tilhørende forskrifter.

Ifølge forskrift om tilsyn med tjenester og tiltak til barn i barnevernsinstitusjoner m.m. (tilsynsforskriften) § 7 skal statsforvalter ved utgangen av året utarbeide en årsrapport om tilsynsvirksomheten. Tilsvarende gjelder for tilsynet med sentre for foreldre og barn, jf. forskrift om sentre for foreldre og barn § 22.

Årsrapporten er en oppsummering og generell vurdering av forholdene for tilsynsområdet basert på statsforvalters tilsynsvirksomhet i 2023. Statsforvalter kan også fremme forslag til tiltak av mer generell karakter.

Denne oppsummeringen skal blant annet vise:

- Oversikt over antall stedlige tilsyn
- Statsforvalters kommentarer og vurderinger av gjennomføringen av de stedlige tilsynene
- Samtaler med barn og en oppsummering av hva barna har formidlet
- Oversikt og vurdering av antall registrerte enkeltvedtak og protokoller om tvang, og andre inngripende begrensinger
- Påpekte lovbrudd
- Statsforvalters generelle vurdering av situasjonen og tilstanden på barnevernsinstitusjonsområdet

Oversikt og kommentarer til statsforvalters stedlige tilsyn med barnevernsinstitusjoner

Statsforvalters tilsyn med barnevernsinstitusjoner er statens lovlighetskontroll for å bidra til å sikre at barna får forsvarlig omsorg og behandling, at barna behandles hensynsfullt og med respekt for sin personlige integritet og at barnets rettssikkerhet blir ivaretatt. Statsforvalters tilsyn skal ha sin oppmerksomhet mot alle forhold som har betydning for barnas utvikling, trivsel, velferd og rettssikkerhet jf. § 3 tredje ledd i tilsynsforskriften.

Statsforvalter i Innlandet har i 2023 gjennomført tilsyn med 9 barnevernsinstitusjoner med 25 enheter/avdelinger.

Av endringer i løpet av 2023, så kom det melding om planlegging av tre nystartede avdelinger ved allerede eksisterende institusjoner, og om at to nye, private institusjoner var godkjent. Kun en av de nystartede institusjonene, Sti Omsorg, fikk plasseringer i 2023 og derav tilsynsbesøk. En avdeling under BoHab ble nedlagt helt i starten av 2023.

Barnevernsinstitusjoner underlagt tilsyn, jf. tilsynsforskriften §§ 3, 4, 5 og 6

Barnevernsinstitusjoner	Ant. Enheter	Eier: (statlig ideell, privat)	Lovpålagte stedlige tilsyn, jf. § 5 ¹	Utførte stedlige tilsyn, jf. § 5	Av disse uanmeldt	Antall barn boende på tilsynstidspunktet	Antall barn som fikk tilbud om samtale på tilsynstidspunktene § 6	Antall samtaler	Kommentar
Fagertun	2	Ideell	4	4	2	10	10	6	
Kirkenær barnevern – og omsorgssenter	5	Statlig	10	10	10	18	18	13	
Innlandet barnevernsenter	5	Statlig	10	10	5	30	30	9	
BoHab AS	2	Privat	4	5	4	10	9	5	
Sti Omsorg AS	1	Privat	1	2	1	4	4	1	Åpnet i aug. 2023
Solhaugen AS	1	Privat	4	4	2	8	7	4	
Rena ungdoms- og familiesenter	3	Ideell	6	6	6	14	14	7	
Hedmark ungdoms- og familiesenter	4	Statlig	12	12	6	36	36	20	
Fossum-kollektivet	2	Ideell	8	8	4	14	14	9	
Sum	25		59	61	42	144	142	74	

Oppsummering av tema for tilsynene

Statsforvalteren vurderer sårbarhet og risiko ut fra flere forhold, herunder henvendelser, protokoller og klager mellom de stedlige tilsynsbesøkene, når tema for tilsyn skal velges. Vesentlige forhold og opplysninger om hver avdeling legges systematisk inn i et kart som gir ROS-analyse, og blant annet grunnlag for utvelgelse av tilpasset tilsynsystema. I tillegg vurderes det hvilke temaer vi hvert år generelt bør ha fokus på å føre tilsyn med, ut fra utviklingstrekk og hvilke områder som anses for særlige sårbare for barna. Fordi det i 2022 var en økning i bruk av fysisk tvang og av medhold i klager på tvang i akutte faresituasjoner, særlig i omsorgsinstitusjonene, besluttet vi at dette temaet særlig skulle følge opp dette ved tilsyn i 2023. Vi ønsket derfor å følge med på og undersøke nærmere hvordan styringen med forebygging, gjennomføring og dokumentasjon av fysisk tvang fungerte. Vi hadde derfor tema forebygging og gjennomføring av tvang på mange av tilsynene i 2023, herunder med fokus på hvordan de ansattes kompetanse og øving på bruk av tvang ble fulgt opp. I tillegg var institusjonenes arbeid med medvirkning, både generelt og knyttet til tvang, et gjennomgående tema. Vi undersøkte også hvordan institusjonene sikret forsvarlig utøvelse av innskrenking av beboernes rettigheter og av kroppsvisitasjon og undersøkelse. Institusjonenes bemanning og kompetanse, ivaretagelse av beboernes psykiske helse og planarbeid var også tema.

Øvrige vurderinger og kommentarer

Statsforvalteren i innlandet legger vekt å ha tett kontakt og dialog med institusjonene, også mellom stedlige tilsyn. Ny barnevernslov trådte i kraft 01.01.23 og krevde at institusjonene foretok tilpasninger. Dette medførte også ekstra behov for dialog, informasjon, avklaringer og veiledning. Det var en del henvendelser og dialog knyttet til forståelsen av lovendringene. De aller fleste institusjonene har også informert Statsforvalteren tidlig når det har oppstått alvorlige hendelser, eller ved spesielt krevende plasseringer. Terskelen for å ta kontakt med oss er forholdsvis lav og dialogen med institusjonene god.

Det var i 2023 noen alvorlige hendelser som oppsto i institusjonene. Noen ungdommer som blir plassert har skadelig og utagerende atferd som gjør at farlige situasjoner kan oppstå. Statsforvalteren har informert institusjonene om at de straks skal varsle om alvorlige hendelser. Hendelsene blir som hovedregel fulgt opp med tilsyn i form av skriftlig rapportering og vurdering etter barnevernslovens § 17-3, annet ledd og tilsynsforskriftens § 4, i tillegg samtaler, møter og stedlige tilsyn. Forebygging var tydelig tema i denne oppfølgingen. Institusjonene har fulgte opp og besvart dette på en god måte i 2023.

Påpekte lovbrudd

Tilsynene i 2023 avdekket lovbrudd tre ganger, ved tre ulike institusjonsavdelinger. Vi fulgt også opp ett lovbrudd fra 2022, og avsluttet oppfølgingen da institusjonen dokumenterte at det var rettet. Lovbruddene i 2023 omhandlet forebygging og kompetanse på bruk av tvang, og forsvarlig bemanning. Statsforvalteren konkluderte med at en av institusjonene ikke hadde sikret tilstrekkelig kompetanse på bruk av tvang og andre inngrep i beboernes rettigheter. Vi vurderte også at den planlagte grunnbemanningen ikke var forsvarlig med den beboergruppen de hadde. Statsforvalteren konkluderte i de andre tilfellene med at institusjonene ikke arbeidet systematisk slik at tvang og andre inngrep i beboerne personlige integritet ble tilstrekkelig forebygget.

Lovbruddene ble fulgt opp skriftlig, samt med møter, oppfølgingssamtaler og nye stedlige tilsyn. Institusjonene ble bedt om å gi en tilbakemelding med plan for retting av lovbrudd og planen ble videre fulgt opp skriftlig og ved påfølgende stedlige tilsyn. Institusjonene det gjaldt var raskt i gang med retting av lovbruddene, men det er fortsatt noe arbeid som gjenstår før lovbruddene kan anses fullstendig rettet.

I tilfeller der det avdekkes særlig alvorlige forhold eller lovbrudd i forbindelse med tilsyn, avholder Statsforvalteren som regel møter med institusjonsledelsen. Møtene har vært benyttet for å utveksle informasjon, gi mulighet for kontradiksjon og avklare videre oppfølgingsbehov. Vi har lav terskel for at institusjonene kan ta kontakt med oss i forbindelse med lovbrudd, og gir veiledning ved behov. Det ble ikke varslet eller gitt pålegg til noen institusjoner i Innlandet i 2023.

Samtaler med barna, jf. tilsynsforskriften § 6

Statsforvalter skal på det stedlige tilsynet ta kontakt med det enkelte barn, og skal gi barnet tilbud om samtale jf. tilsynsforskriften § 6. Barna velger selv om de ønsker å snakke med statsforvalter.

Å få mange nok samtaler med god kvalitet med barna som bor på barnevernsinstitusjoner har vært et satsingsområde for Statsforvalteren i Innlandet over tid. Tilsynsførerne har kompetanse på barnesamtaler, og vi planlegger årlig for tiltak som skal bidra til å fremme kontakt med barna. Ved meldte tilsyn sender vi et eget varselbrev til beboerne, med informasjon om tilsynsbesøket, hvem som kommer, vår rolle og tema for tilsynet. I tillegg legger vi inn bilder av tilsynsførerne som kommer, og utgir kontaktopplysninger. Barna kan også nå oss på en egen mobiltelefon mellom stedlige tilsyn.

Vi oppfordrer til at institusjonene gjør informasjon om Statsforvalterens kjent for barna, gjerne ved oppslag på veggen. I 2023 ble det laget og sendt ut en plakate til alle institusjonene, med informasjon til barna om Statsforvalteren, som kunne henges opp på avdelingene. Vi opplever også at beboerne har fått denne informasjonen når vi etterspør det under tilsyn.

I tillegg til dette har vi laget en film til barn på institusjon med generell informasjon om tilsyn, samt egne filmer hvor hver tilsynsfører presenterer seg selv. Filmene er lagt ut på nettsiden til Statsforvalteren i Innlandet. Under tilsynet får beboerne et visittkort med bilde og en QR-kode som er linket opp til denne nettsiden.

Vi drar på tilsynsbesøk når beboerne er hjemme, herunder om ettermiddagen og kvelden. Visittkort blir lagt igjen til de som ikke er til stede, i tillegg til at de blir oppringt i etterkant. Det medførte at vi fikk tilbudt de aller fleste barn en samtale. Statistikken for 2023 viser at vi fikk utført tilsynssamtaler med over 50% av barna. Mange vil snakke med oss, men noen takker også av ulike grunner nei til samtale. Samarbeid med institusjonen om tilretteleggelse er ofte vesentlig for å få til gode samtaler. Så langt det lar seg gjøre ønsker vi å få snakket med beboerne med en gang vi ankommer. Vi oppholder oss ofte i miljøet, introduserer oss selv direkte for beboerne og spør om vi kan få snakke med dem. Erfaringen er at flere beboere da blir med på minst en kort samtale. Mange av de vi har samtale med uttrykker seg godt og tydelig om hvordan de har det. Beboernes synspunkter på institusjonsoppholdet er en vesentlig kilde til informasjon om kvaliteten og rettsikkerheten. Vi ønsker derfor å arbeide mot en enda høyere prosentdel faktiske gjennomførte tilsynssamtaler i 2024.

Oversikt over innsendte enkeltvedtak og protokoller om bruk av tvang eller inngrep i barnets personlige integritet jf. barnevernsloven 10-14 og tilsynsforskriften § 3 fjerde ledd

I tilfeller hvor barnevernsinstitusjoner beslutter inngrep i barna personlige integritet skal dette protokollføres og forelegges tilsynsmyndigheten etter barnevernsloven § 10-14. Protokollene skal inneholde og redegjøre for at vilkårene i den aktuelle bestemmelsen er oppfylt, og skal bidra til å sikre barnas rettsikkerhet for å unngå at det utøves uhjemlet eller ulovlig tvang.

I 2023 ble det totalt for alle institusjonene kontrollert til sammen 790 avgjørelser om tvang og begrensninger. Oversikten fremkommer i tabellen nedenfor.

Følgende registreringer er gjort av tvang, inngrep og innskrenkninger etter barnevernsloven:

Tvang og begrensninger	Totalt registrert 2023	Statlig – Bufetat (region)	Privat - ideell	Privat – kommersiell
§ 10-7 Tvang i akutte faresituasjoner	130	98	13	19
§ 10-8 Kroppsvisitasjon	94	84	4	6
§ 10-8 Undersøkelse av rom og eiendeler,	149	97	26	26
§ 10-8 Undersøkelse av brev og pakker	0	0	0	0
§ 10-11 Inndragning	69	45	10	14
§ 10-10 Rusmiddeltesting ved samtykke under oppholdet første ledd	67	52	0	15
§ 10-12 Tilbakeføring ved rømming	4	4	0	0
§ 10-10 Rusmiddeltesting ved samtykke eller vedtak fra barneverns- og helsenemnda	121	0	121	0
§ 10-9 a og b Innskrenkninger i bevegelsesfrihet	125	94	17	14
§ 10-9 c Innskrenkninger i rett til besøk	1	1	0	0
§ 10-9 d og e Innskrenkninger i bruk av elektroniske kommunikasjonsmidler og inndragning	29	25	1	3
Andre tvangsprotokolleringer	1	1 (§ 11-2)	0	0
Antall registrerte tvangsprotokoller totalt og per eier	790	501	192	97
Klager fordelt på type institusjon	44	34	7	3

Vurdering og kommentar på tallene

Tallene viser langt flere protokollføringer sammenliknet med 2022, da var det totalt 426 protokoller. Økningen er størst når det gjelder antall rusmiddeltester, fra 44 i 2022 til hele 121 i 2023. Vedtak om kroppsvisitasjoner og romundersøkelser økte, fra 112 i 2022 til 149 i 2023. Det var også mer bruk av fysisk tvang i 2023, fra 117 tilfeller i 2022 til 130 i 2023.

Vi mener vi ser en sammenheng mellom dette og at barna som nå plasseres har et mye sterkere atferdsuttrykk knyttet til rus og kriminalitet. Protokollene og andre tilbakemeldinger fra institusjonene inneholder noen steder bruk av kraftigere rusmidler og farligere gjenstander enn tidligere.

Vurdering av institusjonens arbeid med forebygging av tvangsbruk og andre inngrep i personlig integritet etter barnevernsloven § 10-4

Innsendte tvangsprotokoller, klagesaker og tilsyn tyder på at mange av institusjonene har økt sin kompetanse på forebygging av tvangsbruk. Dette blir i de fleste institusjonene oppgitt en styrking som følge av implementering og opplæring i programmet «Trygghet og Sikkerhet» fra Bufetats spisskompetansemiljø. Inntrykket er at institusjonene som nå bruker programmet i sin helhet, har gode systemer for forebygging, herunder for å kartlegge sårbarhet og triggere og gjøre risikovurderinger. De fokuserer på kommunikasjon og medvirkning for å forebygge bruk av tvang og konfliktfylte situasjoner. Vi opplever at ansatte har blitt tryggere i vurderingene, samt i metoder for avverging og bruk av fysisk tvang. I den forbindelse er også viktigheten av fysiske øvinger i tvangsbruk understreket. De fleste institusjonene gjennomgår og evaluerer tvang sammen med barna på en systematisk måte. Når det gjelder egevalueringer for å øke kvaliteten på overordnet på systemnivå, ser vi et utviklingspotensiale. Det er viktig at dette blir en del av kvalitetssirkelen i styringen.

Vi ser at det er en tendens til økning i bruk av tvang og begrensninger i noen av omsorgsinstitusjonene. Begrensninger og inngrep i personlig integritet kan besluttes ut fra omsorgsansvaret dersom det er nødvendige for å gi forsvarlig omsorg og å ivareta trygghet og trivsel for alle på institusjonen. Begrensninger ut fra omsorgsansvaret kan innebære svært inngripende tiltak og må derfor beskrives, begrunnes og evalueres godt av institusjonen, men det er ingen lovkrav om protokollføring av slike inngrep. Dette innebærer at Statsforvalter ikke har oversikt over hvor utstrakt slike inngrep er i institusjonene. Det har i noen tilfeller kommet frem klager på denne type tiltak i samtaler med beboere under tilsyn. Vi har i forbindelse med tilsyn

oppdaget at det hos flere institusjoner er usikkerhet i vurderingene og grensegangene knyttet til begrensninger og bruk av tvang i kraft av omsorgsansvaret. Det er derfor innmeldt behov for tydeligere retningslinjer for dette.

Opphør av innskrenkninger etter barnevernsloven § 10-9 annet ledd

Vedtaket om innskrenkninger etter barnevernsloven § 10-9 bokstav a-e skal ikke opprettholdes lenger enn nødvendig, og institusjonen må fortløpende vurdere om vedtaket skal opprettholdes. Når innskrenkningene avsluttes før dato og klokkeslett fastsatt i vedtaket, skal institusjonen sende dokumentasjon på avslutning av innskrenkninger til Statsforvalteren.

Statsforvalteren mottok i 2023 mottar få tilfeller av dokumentasjon på avslutning av innskrenkninger. Av de tilfellene som er mottatt, er begrunnelsen ofte at institusjonen ikke lenger ser behov for innskrenkninger fordi de har blitt bedre kjent med barna og deres behov for grenser. Vi har også mottatt et tilfelle av opphør av begrensning etter at barnet har klaget på vedtaket sitt og institusjonen har vurdert det som fremkom i klagen på en slik måte at de besluttet opphør av innskrenkning. Et annet eksempel er opphør, fordi barnet skulle flytte.

Det begrensede omfanget av denne dokumentasjonen, kan tyde på at institusjonen er trygge på å vurdere behovet for innskrenkning og at det ikke brukes oftere enn der det er nødvendig. Det kan også bety at institusjonen ikke oppfyller lovens krav om fortløpende vurdering, men forholder seg til sluttdatoen som er fastsatt i vedtaket. Dette er noe vi vil følge med på ved tilsyn i 2024.

Vurdering av klager barnevernsloven etter § 10-14 tredje og fjerde ledd

Tvang og inngrep i barnets personlige integritet er inngripende for barnet og skal kun brukes i de tilfellene loven gir anvisning på. Det er derfor viktig at barn er klar over, og bruker klageretten sin. Barnas rett til å klage er en viktig rettsikkerhetsgaranti. Når statsforvalter mottar klager er dette sentralt for at statsforvalter kan følge med på hvordan institusjonene praktiserer og håndhever bruk av tvang, inngrep og begrensninger i barnets personlige integritet.

Antallet klager til Statsforvalteren i innlandet i 2023 viser en liten, men ikke bemerkelsesverdig, økning. Antallet anses som adekvat, vi har ikke spesiell grunn til å tro at antallet burde ha vært større. Som nevnt over er det iverksatt flere tiltak fra vår side for å informere barna om deres klagerett, herunder filmer, visittkort og plakat. Det er også tilrettelagt godt for at de skal kunne klage direkte. Klagene som mottas behandles i henhold til fristen. Ved behandling av klagene, tas det ofte kontakt med både barn og gjeldende institusjon, ved behov for tilleggsinformasjon eller få utdypet om barnets opplevelse eller perspektiv. Vi ser at det ofte er det flere klager fra samme barn og at klagene fortrinnsvis er klager på innskrenkninger. Svaret på hvorfor samme barn klager flere ganger, kan være sammensatt. Behov for mer innskrenkninger og tvang kan gi et større behov for å klage. Det oppleves inngripende for ungdom å ikke kunne bevege seg fritt eller å få inndratt mobiltelefonen.

Mange av institusjonen er også gode til å forklare barna hvorfor de har måttet bruke innskrenkninger og tvang. De gir i tillegg informasjon til barna ved inntak om når og på hvilken måte tvang blir iverksatt. Mye av tvangsinngrepene og innskrenkningen fremstår også nødvendig for å gi barna vern og beskyttelse. Få av de barna som klaget i 2023 fikk medhold, noe som tyder på at institusjonene først iverksetter innskrenkninger og tvang når de mener det er til barnets beste.

TILSYN MED OMSORGSSENTRE FOR MINDREÅRIGE

Statsforvalter har ført tilsyn med ett Statlig omsorgssenter for mindreårige.

Ved utgangen av året var det fortsatt ett omsorgssenter for mindreårige, med tre enheter/avdelinger.

Omsorgssentre underlagt tilsyn, jf. tilsynsforskriften §§ 3, 4, 5 og 6

Omsorgssentre for enslige mindreårige	Ant. enheter	Eier	Lovpålagte stedlige tilsyn, jf. § 5	Utførte stedlige tilsyn jf. § 5	Av disse uanmeldt,	Antall barn som fikk tilbud om samtale på tilsynstidspunktene § 6	Sum samtaler med barn	Sum barn plassert på tilsynstidspunktene
Kirkenær barnevern- og omsorgssenter	3	Statlig	6	6	0	36	25	36
Sum	3		6	6	0	36	25	36

Tilsynene i 2023 avdekket ingen lovbrudd.

Samtaler med barna på omsorgssentre, jf. tilsynsforordningen § 6

I 2023 hadde Statsforvalter samtale med 25 av 36 barn på tidspunktene tilsynene fant sted. Totalt fikk 36 barn tilbud om en samtale.

Tilsynene ble gjennomført på avdelingene der barna bor, og alle barna som bodde på omsorgssenteret på tilsynstidspunktene fikk tilbud om samtaler. De barna vi ikke snakket med ønsket etter forespørsel ikke å snakke med oss. Tilsynene ble gjennomført på ettermiddag, etter skoletid.

Alle tilsynene er gjennomført som meldte tilsyn, da det er viktig for barna å bli orientert om tilsynet og vår funksjon forut for tilsynene, og for å få skaffet tolker som snakker barnas språk og dialekter. Vi sender også ut et eget brev til barna, hvor vi forteller om hvem vi er og at vi gjerne vil snakke med dem. Alle barna får tilbud om tolk under samtalene. Når barna tar opp forhold med oss som de ønsker at vi skal videreformidle til ledelsen, tar vi dette opp med enhetsleder. Enhetsleder sørger for at forholdene blir fulgt opp av avdelingslederne, og at barna får tilbakemeldinger.

Omsorgssenteret har hatt fullt belegg i 2023, i kortere perioder overbelegg. Omsorgssenteret ble også bedt om å ha 6 plasser i beredskap hvis det skulle komme enslige mindreårige barn fra Gaza. Statsforvalteren har jevnlig kontakt med enhetsleder, som har orientert oss om driften av omsorgssenteret, og drøftet juridiske problemstillinger.

TILSYN MED SENTRE FOR FORELDRE OG BARN

Statsforvalter førte ikke tilsyn med det ene senteret for foreldre og barn som i Innlandet i 2023.

Det var ikke henvendelser som tydet på særlige sårbarheter eller avvik ved senteret, og det er kun krav om tilsyn annethvert år. Et stedlig tilsyn skal i stedet utføres i starten av 2024.

Sentre for foreldre og barn, jf. forskrift for sentre for foreldre og barn § 19

Sentre for foreldre og barn	Ant. enheter	Eier	Gjennomført tilsyn, jf. § 19
Seljelia	1	Bufetat	Nei

STATSFORVALTERS VURDERING AV SITUASJONEN OG TILSTANDEN I INSTITUSJONENE M.M.

Statsforvalters tilsyn med barnevernsinstitusjonene skal påse at institusjonene følger lov og regelverk, og at barna mottar forsvarlig omsorg og behandling. Statsforvalters tilsyn skal ha sin oppmerksomhet mot alle forhold som har betydning for barnas utvikling, trivsel, velferd og rettsikkerhet. I årsrapporten om denne tilsynsvirksomheten kan statsforvalter gi en generell vurdering av situasjonen i barnevernsinstitusjonene og omsorgssentrene for enslige mindreårige og sentrene for foreldre og barn, jf. tilsynsforordningen § 14 tredje ledd

Situasjonen i institusjonene er forholdsvis krevende, fordi flere barn har kraftige utrykk og utfordrer institusjonenes evne til å forbygge og håndtere hendelser. At Bufetat stadig sliter med å oppfylle bistandsplikten legger i tillegg økt press på en del av institusjonene. Det mangler egnede institusjonsplasser for de mest krevende barna. Institusjonene må derfor ha fleksibilitet og tilrettelegge for barn med sterke utrykk raskt. Dette gir også bekymring for at de ansatte må tåle mer, og for om ledelsen klarer å motvirke gjennomstrømming. Vi ser derfor viktigheten av at de ansatte får tett lederoppfølging, og mulighet for styrket kompetanse på og trening i forebygging og tvang. Trygghet i ansattgruppen gir større trygghet for barna. Den økte tvangsbruken i institusjonene er kanskje nødvendig, men også klart bekymringsfull, både for barna og de ansatte. Fra å ha størst bekymring for samarbeidet om barnas helseoppfølging, er det nå økt bekymring for om samarbeid med justisdepartementet fungerer tilstrekkelig. Inntrykket er at flere av de plasserte barna begår kriminelle handlinger, som det er behov for at kriminalomsorgen og politiet følger opp, barnevernsinstitusjoner kan ikke ramme inn barna for å beskytte samfunnet. Samtidig er det liten tvil om at disse barna også trenger god omsorg og oppfølging fra barnevernet.

Våre tilsyn i 2023 viser at de fleste barnevernsinstitusjonene i Innlandet arbeider veldig godt med kvalitet. Det ble avdekket få lovbrudd, og mange strekker seg langt for å gi barna et godt tilbud. Forløpsstandarder har også medvirket til en mer strukturert oppfølging. Vi vurderer samtidig at det er behov for flere og tydeligere retningslinjer for miljøterapeutisk metodikk og for utøvelse av omsorgsansvaret. Institusjoner som også mestrer dette kjennetegnes ved at ledelsen har klar styring og er tett på og bruker kvalitetssirkelen aktivt. Videre at de ansatte får jevnlig veiledning og opplæring, at vaktlagene er samkjørte og at de ansatte har kompetanse til å utføre gode analyser, vurderinger og beslutninger med trygghet.